EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 21.1.2009
KOM(2009) 12 lõplik

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Bt cry1Ab geeni väljendava geneetiliselt muundatud maisi (Zea mays L. liin MON810) kasutamise ja müügi ajutise keelamise kohta Ungaris vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2001/18/EÜ

(komisjoni esitatud)

SELETUSKIRI

1. Komisjon andis 22. aprilli 1998 otsusega 98/294//EÜ vastavalt nõukogu direktiivile 90/220/EMÜ nõusoleku geneetiliselt muundatud maisi (*Zea mays* L. liin MON810) turuleviimiseks.

2. Prantsusmaa ametiasutused andsid 3. augustil 1998 nõusoleku kõnealuse toote turuleviimiseks. Vastavalt direktiivi 90/220/EMÜ artikli 13 lõikele 5 võib kõnealust toodet kasutada kogu ühenduses.

3. Ungari ametiasutused teavitasid 20. jaanuaril 2005 direktiivi 2001/18/EMÜ artikli 23 lõike 1 kohaselt komisjoni oma otsusest keelata ajutiselt kõnealuse geneetiliselt muundatud maisi kasutamine ja müük ning põhjendasid oma otsust.

4. Euroopa Toiduohutusamet leidis 8. juunil 2005, et Ungari esitatud teave ei sisaldanud uusi teaduslikke tõendeid, mis oleksid muutnud kehtetuks toote *Zea mays* L. liin MON810 keskkonnaohu hindamise ning seega õigustanud kõnealuse toote kasutamise ja müügi keelamist Ungaris.

5. Komisjon võttis arvesse keskkonnanõukogu 24. juunil 2005. aasta avaldust, milles viimane väljendas vastuseisu ettepanekule paluda teisel liikmesriigil tunnistada kehtetuks oma kaitseklausli meede seoses sama geneetiliselt muundatud organismiga (GMO) ning teatas, et „MON810 maisi turuleviimisega seotud kaitsemeetme suhtes valitses endiselt ebakindlus”, ning kutsus komisjoni üles „koguma täiendavaid teaduslikke tõendeid ja hindama, kas riiklik meede oli õigustatud ning kas kõnealuse GMO turuleviimise lubamine direktiivi 90/220/EMÜ kohaselt vastas endiselt direktiivi 2001/18/EÜ ohutusnõuetele.”

6. Seetõttu küsis komisjon novembris 2005 Euroopa Toiduohutusametilt, kas on teaduslikku põhjust arvata, et kaitseklausli meetmetele alluvate GMOde, sealhulgas toote *Zea mays* L. liin MON810 jätkuv turuleviimine võiks nõusoleku andmise tingimusi täites mõjuda kahjulikult inimeste tervisele või keskkonnale, ning palus Euroopa Toiduohutusametil arvesse võtta võimalikku uut teaduslikku teavet, mis on saadud pärast kõnealuste GMOde ohutust hindavaid eelmisi teaduslikke arvamusi.

7. Enne kui tehakse komisjoni otsuse ettepanek Ungari teatatud vastava kaitseklausli kohta, on peetud asjakohaseks oodata ära Euroopa Toiduohutusameti kõnealune uus arvamus toote *Zea mays* L. liin MON810 kohta, kuna see võib olla seotud juunis 2005 vastuvõetud eelmise arvamusega.

8. Euroopa Toiduohutusamet järeldas oma 29. märtsi 2006. aasta arvamuses (avaldatud 11. aprillil 2006), et ei ole põhjust arvata, et toote *Zea mays* L. liin MON810 jätkuv turuleviimine võiks vastavate nõusolekute tingimusi täites mõjuda kahjulikult inimeste ja loomade tervisele või keskkonnale.

9. Direktiivi 2001/18/EÜ artikli 23 kohaselt peab komisjon sellistel asjaoludel tegema otsuse kõnealuse direktiivi artikli 30 lõikes 2 sätestatud korras, mille suhtes kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse direktiivi artiklis 8 sätestatut.

10. Kuna Euroopa Toiduohutusamet leidis, et kõnealune toode ei mõju kahjulikult inimeste tervisele või keskkonnale, valmistas komisjon ette otsuse eelnõu, milles palus Ungaril toodet *Zea mays* L. liin MON810 käsitlevad meetmed kehtetuks tunnistada.

11. Võetavate meetmete eelnõu esitati kooskõlas otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikega 2 direktiivi 2001/18/EÜ artikli 30 kohaselt moodustatud komiteele arvamuse avaldamiseks.

12. Komitee, kellega peeti nõu 18. septembril 2006, ei edastanud arvamust, mistõttu esitas komisjon kooskõlas otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikega 4 nõukogule ettepaneku võetavate meetmete kohta ja teavitas sellest Euroopa Parlamenti.

13. Keskkonnanõukogu väljendas 20 veebruaril 2007 oma vastuseisu ettepanekule kvalifitseeritud häälteenamusega.

14. Oma otsuses osutas nõukogu keskkonnaohu hindamisele, nagu on sätestatud direktiivis 2001/18/EÜ ning märkis, et „keskkonnaohu hindamisel tuleb süsteemsemalt arvesse võtta Euroopa Liidu eri põllumajandusstruktuure ja piirkondlikke ökoloogilisi iseärasusi”.

15. Ungari esitas oma meetme toetuseks komisjonile 30. novembril 2007 täiendavat teavet *Zea mays* L. liin MON810 viljelemise kohta.

16. Selle tulemusel taotleti 18. aprillil 2008 Euroopa Toiduohutusametilt hinnangut selle kohta, kas Ungari esitatud teabe põhjal on keskkonnariski hindamisel üksikasjalikke põhjuseid arvata, et eelnimetatud mais võib vastavas nõusolekus sätestatud kasutusviiside puhul mõjuda kahjulikult keskkonnale.

17. Euroopa Toiduohutusamet kinnitas oma 2. juuli 2008. aasta arvamuses (avaldatud 11. juulil 2008) oma varasemaid järeldusi *Zea mays* L. liin MON810 ohutuse kohta ja teatas, et ta ei ole välja selgitanud uusi teaduslikult kontrollitud või teaduslikul teabel põhinevaid andmeid, mis muudaksid kõnealuse toote riski varasemate hindamiste tulemusi. Euroopa Toiduohutusamet järeldas samuti, et Ungari ei esitanud oma teabes teaduslikke tõendeid selle kohta, et Ungari keskkond erines ELi muude piirkondade omast sellisel määral, et selle puhul oleks vaja hinnata riski ELi muudest piirkondadest eraldi.

18. Sellistel asjaoludel peaks Ungari tunnistama kehtetuks oma kaitsemeetme seoses *Zea mays* L. liin MON810 kasutamise ja müügiga. Seetõttu esitas komisjon pärast nõukogu veebruaris 2007 tehtud otsust ja kooskõlas nõukogu otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõike 6 punktiga 2 uuesti nõukogule ettepaneku võetavate meetmete kohta ning teavitas sellest Euroopa Parlamenti.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Bt *cry1Ab* geeni väljendava geneetiliselt muundatud maisi (*Zea mays* L. liin MON810) kasutamise ja müügi ajutise keelamise kohta Ungaris vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2001/18/EÜ

(Ainult ungarikeelne tekst on autentne)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. märtsi 2001. aasta direktiivi 2001/18/EÜ geneetiliselt muundatud organismide tahtliku keskkonda viimise kohta ja nõukogu direktiivi 90/220/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta,[1] eriti selle artikli 23 lõiget 2,

olles konsulteerinud Euroopa Toiduohutusametiga

ning arvestades järgmist:

(1) Komisjoni andis 22. aprilli 1998. aasta otsusega 98/294/EÜ geneetiliselt muundatud maisi (*Zea mays* L. liin MON810) turuleviimise kohta vastavalt nõukogu direktiivile 90/220/EMÜ[2] nõusoleku kõnealuse toote turuleviimiseks.

(2) Prantsusmaa pädevad asutused andsid 3. augustil 1998. aastal vastava nõusoleku.

(3) Ungari teavitas 20. jaanuaril 2005 komisjoni toote *Zea mays* L. liin MON810 kasutamise ja müügi ajutisest keelamisest vastavalt direktiivi 2001/18/EÜ artikli 23 lõike 1 esimesele lõigule ning põhjendas oma otsust.

(4) Komisjon küsis Ungari edastatud teabe kohta arvamust Euroopa Toiduohutusametilt, mis asutati Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrusega (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused[3].

(5) Pärast Ungari taotluses esitatud tõendite uurimist otsustas Euroopa Toiduohutusamet 8. juunil 2005, et praegu olemasolevad teaduslikud tõendid ei toeta Ungari väiteid ning et Ungari esitatud teave ei anna piisavaid uusi teaduslikke tõendeid toote *Zea mays* L. liini MON810 direktiivi 90/220/EMÜ kohase keskkonnaohu hindamise kehtetuks tunnistamiseks, et õigustada kõnealuse toote kasutamise ja müügi keelamist Ungaris.

---

1 EÜT L 106, 17.4.2001, lk 1.
2 EÜT L 131, 5.5.1998, lk 32.
3 EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 575/2006 (ELT L 100, 8.4.2006, lk 3).

(6) Komisjon võttis arvesse keskkonnanõukogu 24. juunil 2005. aasta avaldust, milles viimane väljendas vastuseisu ettepanekule paluda teisel liikmesriigil tunnistada kehtetuks oma kaitsemeede seoses sama geneetiliselt muundatud organismiga (GMO) ning teatas, et „MON810 maisi turuleviimisega seotud kaitsemeetme suhtes valitses endiselt ebakindlus”, ning kutsus komisjoni üles „koguma täiendavaid teaduslikke tõendeid ja hindama, kas riiklik meede oli õigustatud ning kas kõnealuse GMO turuleviimise lubamine direktiivi 90/220/EMÜ kohaselt vastas endiselt direktiivi 2001/18/EÜ ohutusnõuetele.”

(7) Seetõttu küsis komisjon novembris 2005 Euroopa Toiduohutusametilt, kas on teaduslikku põhjust arvata, et toote *Zea mays* L. liin MON810 jätkuv turuleviimine võiks nõusoleku andmise tingimusi täites mõjuda kahjulikult inimeste tervisele või keskkonnale, ning palus Euroopa Toiduohutusametil arvesse võtta võimalikku uut teaduslikku teavet, mis on saadud pärast kõnealuste GMOde ohutust hindavaid eelmisi teaduslikke arvamusi.

(8) Oma 29. märtsi 2006. aasta arvamuses järeldas Euroopa Toiduohutusamet mitmete MON810 maisi sisaldavate hübriidide rakendamiste hindamise toel, et ei ole põhjust arvata, et toote *Zea mays* L. liin MON810 jätkuv turuleviimine võiks nõusoleku andmise tingimusi täites mõjuda kahjulikult inimeste ja loomade tervisele või keskkonnale.

(9) Seega ei olnud põhjust arvata, et kõnealune toode oleks ohtlik inimeste või loomade tervisele või keskkonnale.

(10) Ungari pidi seega tunnistama kehtetuks tootega *Zea mays* L. liin MON 810 seotud kaitseklausli meetmed.

(11) Direktiivi 2001/18/EÜ artikli 30 kohaselt loodud komitee, kellega peeti nõu 18. septembril 2006, ei ole pärast seda esitanud kõnealuse direktiivi artikli 30 lõikes 2 sätestatud korra kohaselt oma arvamust komisjoni otsuse eelnõus sätestatud meetmete kohta.

(12) Komisjon esitas kooskõlas nõukogu otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikega 4 nõukogule ettepaneku võetavate meetmete kohta ja teavitas sellest Euroopa Parlamenti.

(13) Keskkonnanõukogu väljendas 20 veebruaril 2007 oma vastuseisu ettepanekule kvalifitseeritud häälteenamusega.

(14) Oma otsuses osutas nõukogu keskkonnaohu hindamisele, nagu on sätestatud direktiivis 2001/18/EÜ ning märkis, et „keskkonnaohu hindamisel tuleb süsteemsemalt arvesse võtta Euroopa Liidu eri põllumajandusstruktuure ja piirkondlikke ökoloogilisi iseärasusi”.

(15) Ungari esitas oma kaitsemeetme toetuseks komisjonile 30. novembril 2007 täiendavat teavet *Zea mays* L. liin MON810 viljelemise kohta.

(16) Seejärel paluti 18. aprillil 2008 Euroopa Toiduohutusametil hinnangut selle kohta, kas Ungari esitatud teave põhjal on keskkonnariski hindamisel üksikasjalikke põhjuseid arvata, et eelnimetatud mais võib vastavas nõusolekus sätestatud kasutusviiside puhul mõjuda kahjulikult keskkonnale.

(17) Euroopa Toiduohutusamet kinnitas oma 2. juuli 2008. aasta arvamuses (avaldatud 11. juulil 2008) oma varasemaid järeldusi *Zea mays* L. liin MON810 ohutuse kohta ja teatas, et ta ei ole välja selgitanud uusi teaduslikult kontrollitud või teaduslikul teabel põhinevaid andmeid, mis muudaksid kõnealuse toote riski varasemate hindamiste tulemusi. Euroopa Toiduohutusamet järeldas samuti, et Ungari ei esitanud oma teabes teaduslikke tõendeid selle kohta, et Ungari keskkond erines ELi muude piirkondade omast sellisel määral, et selle puhul oleks vaja hinnata riski ELi muudest piirkondadest eraldi.

(18) Sellistel asjaoludel peaks Ungari tunnistama kehtetuks oma kaitsemeetme seoses *Zea mays* L. liin MON810 kasutamise ja müügiga.

(19) Komisjon esitas pärast nõukogu veebruaris 2007 tehtud otsust ja kooskõlas nõukogu otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõike 6 punktiga 2 uuesti nõukogule ettepaneku võetavate meetmete kohta ning teavitas sellest Euroopa Parlamenti.

(20) Nõukogu otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõike 6 punktis 1 on sätestatud, et nõukogu võib teha otsuse kvalifitseeritud häälteenamusega kolme kuu jooksul vastavalt direktiivi 2001/18/EÜ artikli 30 lõikele 2,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Ungari Vabariigi võetud meetmed Bt *cry1Ab* geeni väljendava geneetiliselt muundatud maisi *Zea mays* L. liin MON810 (mille turuleviimine on lubatud otsusega 98/294/EÜ) kasutamise ja müügi keelamiseks ei ole direktiivi 2001/18/EÜ kohaselt õigustatud.

Artikkel 2

Ungari Vabariik astub vajalikud sammud geneetiliselt muundatud maisi *Zea mays* L. liini MON810 oma territooriumil kasutamise ja müügi keelamiseks võetud meetmete tühistamiseks ning käesoleva otsuse järgimiseks hiljemalt 20 päeva pärast selle teatavaks tegemist.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Ungari Vabariigile.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja